

BEZPIECZNE WAKACJE 2018

informacje dla organizatorów wypoczynku

Szanowni Państwo!

Bezpieczny i zdrowy wypoczynek dzieci i młodzieży szkolnej w dużej mierze zależy od organizatorów, na których spoczywa obowiązek zapewnienia im właściwej opieki oraz higienicznych warunków pobytu. Dlatego Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Warszawie mając na względzie szereg wymagań, jakie wiążą się z organizacją wypoczynku letniego, przekazuje podstawowe informacje w tym zakresie.

I. INFORMACJE OGÓLNE

Podstawowe akty prawne regulujące organizację wypoczynku dzieci i młodzieży:

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 1943 z późn. zm.), w szczególności artykuły od 92a do 92t)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży (Dz. U. z 2016 r. poz. 452)

Organizator wypoczynku może zorganizować wypoczynek po przedstawieniu kuratorowi oświaty, właściwemu ze względu na miejsce siedziby lub zamieszkania organizatora, zgłoszenia wypoczynku, którego wzór określa załącznik nr 1, 2 i 3 do ww. rozporządzenia.

Rozporządzenie wprowadza 3 rodzaje formularzy zgłoszeniowych:

- ✓ formularz znajdujący się **w załączniku nr 1** jest dla form które odbywają się w kraju, i wypoczynek zakłada zakwaterowanie poza miejscem zamieszkania,
- ✓ formularz **w załączniku nr 2** dla wypoczynku organizowanego w formie półkolonii (tzw. wypoczynek w miejscu zamieszkania, np. lato w mieście)
- ✓ zgłoszenie wypoczynku zorganizowanego za granicą **w załączniku 3**

II. ZASADY ZGŁASZANIA WYPOCZYNKU

Organizator dokonuje zgłoszenia wypoczynku za pośrednictwem formularza elektronicznego zamieszczonego w bazie wypoczynku, znajdującego się na stronie:

<http://wypoczynek.men.gov.pl/> uwierzytelnionego przy użyciu mechanizmów określonych w art. 20 a ust. 1 albo 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (tekst jednolity: Dz. U. 2017 poz. 570).

- ✓ lub w wersji papierowej będącej wydrukiem wypełnionego formularza elektronicznego zamieszczonego w bazie wypoczynku (w przypadku złożenia zgłoszenia wypoczynku w postaci papierowej organizator wypoczynku również wysyła wypełniony formularz elektroniczny za pośrednictwem bazy wypoczynku. Formularz elektroniczny nie wymaga uwierzytelnienia.)

Po wypełnieniu wybranego formularza, który stanowi załącznik do rozporządzenia, organizator przygotowuje odpowiednie załączniki, w przypadku:

1) wypoczynku organizowanego w kraju:

a) w obiekcie hotelarskim lub innym obiekcie, w którym są świadczone usługi hotelarskie, o którym mowa w art. 35 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 1553 ze zm.)

- ✓ kopię opinii właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej, potwierdzającej spełnianie przez obiekt lub teren wymagań ochrony przeciwpożarowej;

b) w obiekcie używanym okazjonalnie do wypoczynku, z wyłączeniem wypoczynku organizowanego w szkołach i placówkach:

- ✓ szkic poszczególnych pomieszczeń obiektu, z określeniem ich funkcji, w szczególności pomieszczenia do spania, stołówki, pomieszczeń do zajęć wychowawczo-rekreacyjnych i sanitariatów,
- ✓ kopię opinii właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej, potwierdzającej spełnianie przez obiekt lub teren wymagań ochrony przeciwpożarowej;

c) bez stałej infrastruktury komunalnej, w szczególności wypoczynku organizowanego w formie biwaku:

- ✓ szkic sposobu zagospodarowania terenu przeznaczonego na wypoczynek, w szczególności rozmieszczenia poszczególnych części: mieszkalnej, żywieniowej, zespołu służby zdrowia i sanitariatów,
- ✓ kopię opinii właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej potwierdzającej spełnianie przez teren wymagań ochrony przeciwpożarowej;

d) o charakterze wędrownym:

- ✓ mapę trasy ze wskazaniem terminu i miejsca noclegu.

2) Wypoczynku organizowanego za granicą:

- a) oświadczenie o zawarciu umowy ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia za granicą na rzecz uczestników wypoczynku oraz
- b) w obiekcie używanym okazjonalnie oraz bez stałej infrastruktury komunalnej:
 - ✓ szkic poszczególnych pomieszczeń obiektu, z określeniem ich funkcji, w szczególności pomieszczenia do spania, stołówki, pomieszczeń do zajęć wychowawczo-rekreacyjnych i sanitariatów;
- c) o charakterze wędrownym:
 - ✓ mapę trasy ze wskazaniem terminu i miejsca noclegu.

Organizator wypoczynku zgłasza kuratorowi oświaty zamiar zorganizowania wypoczynku:

- ✓ w przypadku wypoczynku organizowanego w okresie ferii letnich oraz wiosennej przerwy świątecznej - od dnia 1 marca w roku szkolnym, w którym organizowany jest wypoczynek, jednak nie później niż na 21 dni przed terminem rozpoczęcia wypoczynku, a w przypadku organizowania półkolonii lub wypoczynku za granicą - nie później niż na 14 dni przed terminem rozpoczęcia wypoczynku;
- ✓ w przypadku wypoczynku organizowanego w okresie ferii zimowych oraz zimowej przerwy świątecznej - od dnia 1 października w roku szkolnym, w którym organizowany jest wypoczynek, jednak nie później niż na 21 dni przed terminem rozpoczęcia wypoczynku, a w przypadku organizowania półkolonii lub wypoczynku za granicą - nie później niż na 14 dni przed terminem rozpoczęcia wypoczynku;
- ✓ w przypadkach uzasadnionych względami społecznymi organizator wypoczynku może zgłosić kuratorowi oświaty zamiar zorganizowania wypoczynku po upływie terminu, o którym mowa w ust. 1, nie później jednak niż na 7 dni przed terminem rozpoczęcia wypoczynku.

III. WARUNKI SANITARNE WYPOCZYNKU LETNIEGO

→ **OBIEKT i teren**, w którym ma być zorganizowany wypoczynek, powinien spełniać wymogi dotyczące bezpieczeństwa, m. in.:

- ochrony przeciwpożarowej,
- warunków higieniczno-sanitarnych,
- ochrony środowiska

określonych przepisami o ochronie przeciwpożarowej, Państwowej Inspekcji

Sanitarnej i ochronie środowiska,

- a w przypadku organizacji wypoczynku z udziałem dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, obiekt musi być ponadto dostosowany do potrzeb wynikających z rodzaju i stopnia niepełnosprawności uczestników wypoczynku.

→ **WARUNKI ZAKWATEROWANIA (minimum)**

- Wskaźnik powierzchni pomieszczeń na 1 uczestnika: min. 2,5 m²/1 osobę.
- Wyposażenie pokoi: łóżka z pościelą, szafki lub półki przyłóżkowe, stół, krzesła, wieszaki na odzież wierzchnią, lustro, kosz na śmieci – dostosowane do liczby uczestników.
- Zachowanie bezpiecznych odstępów między łózkami w pokoju, tj. 50-60 cm.
- Meble i wyposażenie sprawne, w dobrym stanie technicznym i higienicznym, estetyczne.
- Pościel czysta, prawidłowo przechowywana.

Szczegółowe wymagania, dotyczące zakwaterowania określa: *Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 sierpnia 2004 r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. Poz.2166)*

→ **WARUNKI PROWADZENIA ŻYWIENIA / DOŻYWIANIA**

- Pomieszczenia bloku żywienia we właściwym stanie technicznym, układzie funkcjonalnym, gwarantującym zachowanie ciągu technologicznego zgodnego z zasadami dobrej praktyki produkcyjnej i dobrej praktyki higienicznej.
- Wyposażenie w sprzęt i urządzenia kuchenne w pełnej sprawności technicznej i higienicznej, w liczbie wystarczającej do rodzaju prowadzonego żywienia.
- Naczynia stołowe w liczbie wystarczającej dla uczestników wypoczynku, estetyczne, czyste, prawidłowo myte, wyparzone i przechowywane.
- Posiadanie aktualnego wyniku badania wody, potwierdzającego właściwą jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
- Żywienie uczestników wypoczynku powinno odbywać się zgodnie z zasadami higieny oraz racjonalnego żywienia określonymi w odrębnych przepisach.

Szczegółowe wymagania, dotyczące żywności i żywienia określają następujące akty prawne:

- ✓ *Rozporządzenie (WE) 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 139 z 30 kwietnia 2004r.),*
- ✓ *Ustawa z 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 149)*
- ✓ *Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294)*

→ WARUNKI WĘZŁA SANITARNO-HIGIENICZNEGO (minimum)

- Podstawowe wyposażenie węzła sanitarno-higienicznego: natrysk lub wanna, umywalka z blatem lub półką, WC, środki higieny osobistej (dozownik do płynnego mydła, ręczniki jednorazowe i papier toaletowy), wieszak na ręcznik, lustro z górnym lub bocznym oświetleniem, uniwersalne gniazdko elektryczne z osłoną, przykrywany pojemnik na śmieci.
- Max. liczba 15 osób przypadająca na 1 węzeł higieniczno-sanitarny.
- Dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody.
- Pomieszczenia sanitarne estetyczne, w dobrym stanie technicznym, posiadające odpowiednią wentylację, powierzchnię ścian i podłóg odporną na działanie wilgoci i środki dezynfekcyjne.
- Armatura sanitarna kompletna, sprawna technicznie i czysta.

→ SPORT I REKREACJA

- Teren obiektu wypoczynku ogrodzony z równą nawierzchnią, suchy, ukształtowany w sposób zapewniający odprowadzenie wód opadowych.
- Urządzenia rekreacyjne i sprzęt sportowy sprawne, w dobrym stanie technicznym, na stałe przymocowane do podłoża, gwarantujące bezpieczne użytkowanie.
- Pomieszczenia oraz miejsca wyznaczone do ćwiczeń sportowych, gier i zabaw, zaopatrzone w tablice informacyjne określające zasady bezpiecznego użytkowania urządzeń i sprzętu sportowego.

→ OPIEKA MEDYCZNA

- Warianty zapewnienia opieki medycznej: na miejscu, „na telefon”, bądź w pobliskim zakładzie opieki zdrowotnej.
- Wydzielony, odpowiednio wyposażony pokój chorych z odrębnym węzłem higieniczno-sanitarnym (lub możliwością wydzielenia i oznakowania odrębnego

w.h.s.).

- Apteczki I pomocy wyposażone we właściwe środki oraz instrukcję udzielania I pomocy,
- Personel (w tym wolontariusze) posiada aktualne orzeczenia z badań dla celów sanitarno-epidemiologicznych.

→ **BADANIA DLA CELÓW SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNYCH:**

- **Kto podlega badaniom:** obowiązkowym badaniom sanitarno-epidemiologicznym podlegają m.in. osoby podejmujące lub wykonujące prace, przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia lub choroby zakaźnej na inne osoby.
- **Kto kieruje na badania:** kieruje pracodawca albo zlecający wykonanie prac.
- **Kto realizuje badania:** badania dla celów sanitarno-epidemiologicznych przeprowadzają lekarze podstawowej opieki zdrowotnej lub lekarze wykonujący zadania służby medycyny pracy.
- **Kto pokrywa koszty badań:** koszty badań sanitarno-epidemiologicznych wykonywanych u osób podejmujących lub wykonujących ww. prace są finansowane przez pracodawcę lub zlecającego wykonanie prac.

Organizator lub kierownik wypoczynku powinien dysponować orzeczeniami lekarskimi z badań do celów sanitarno-epidemiologicznych personelu (także wolontariuszy), o zdolności do wykonywania prac, przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia lub choroby zakaźnej na inne osoby.

Podstawa prawna obligująca do wykonania badań sanitarno-epidemiologicznych:

Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2018 r. poz. 151).

→ **KONTROLA WYPOCZYNKU przez ORGANY PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI SANITARNEJ**

W czasie trwania akcji letniej - wskazane przez organizatorów w elektronicznej bazie wypoczynku obiekty, będą poddane bieżącym kontrolom sanitarnym przez właściwą terenowo powiatową stację sanitarno-epidemiologiczną.

W trakcie przeprowadzania kontroli wypoczynku Państwowi Powiatowi Inspektorzy Sanitarni oceniać będą warunki pobytu dzieci i młodzieży w zakresie:

- zakwaterowania,

- utrzymania higieny osobistej uczestników,
- prowadzenia żywienia,
- prowadzenia zajęć sportowych i rekreacyjnych,
- opieki medycznej.

W przypadku kontroli, w trakcie których zostaną stwierdzone niedostateczne (wymagające poprawy lub uzupełnienia) warunki, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wyda stosowne zalecenia, jednocześnie zobowiązując organizatora do ich usunięcia w określonym terminie.

Kontrole będą podejmowane także w wyniku interwencji osób zgłaszających je do jednostek Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w przypadku wątpliwości związanych z bezpieczeństwem sanitarnym obiektów, w których trwa wypoczynek.

W razie wątpliwości, dotyczących warunków sanitarnych wypoczynku na terenie Mazowsza, prosimy organizatorów o kontakt z właściwą dla miejsca wypoczynku:

- Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną (wykaz adresów oraz telefonów na stronie <http://www.wsse.waw.pl> pod zakładką Kontakt: Stacje Powiatowe), lub
- Oddziałem Higieny Dzieci i Młodzieży Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Warszawie tel: (22) 432 10 24 lub 04, tel/faks: (22) 432 10 23, e-mail: hdim@wsse.waw.pl

Jeżeli wypoczynek organizowany jest poza obrębem Mazowsza, wówczas dane teleadresowe są dostępne na stronie Głównego Inspektoratu Sanitarnego, pod linkiem: <http://gis.gov.pl/interaktywna-mapa-wyszukiwania-jednostek-panstwowej-inspekcji-sanitarnej>.

Więcej informacji na temat organizowania wypoczynku letniego, znajdują Państwo na stronach internetowych:

- Ministerstwa Edukacji Narodowej: <https://men.gov.pl/pl/wypoczynek>
- Kuratorium Oświaty w Warszawie: <http://www.kuratorium.waw.pl/pl/>